

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

Br. Dokumenta: 21.5.1-2017-08

IZVEŠTAJ REVIZIJE
O GODIŠNJIM FINANSIJSKIM IZVEŠTAJIMA MINISTARSTVA
KULTURE, OMLADINE I SPORTA
ZA GODINU ZAVRŠNO SA 31 DECEMBROM 2017

Priština, Jun 2018

Nacionalna Kancelarija Revizije Republike Kosovo je najviša institucija ekonomske i finansijske kontrole, koja prema Ustavu i zakonima zemlje uživa funkcionalnu, finansijsku i operativnu nezavisnost. Nacionalna Kancelarija Revizije obavlja revizije regularnosti i performanse i za svoj rad odgovara Skupštini Kosova.

Naša misija je da preko kvalitetnih revizija jačamo polaganje odgovornosti u javnoj upravi zarad korišćenje nacionalnih resursa na jedan efektivan, efikasan i ekonomičan način.

Mi obavljammo revizije u skladu sa međunarodno priznatim standardima revizije na javnom sektoru kao i sa najboljim evropskim praksama.

Izveštaji Nacionalne Kancelarije Revizije na direktan način promovišu polaganje odgovornosti javnih institucija pošto oni pružaju održivu osnovu za zahtevanje odgovornosti od strane menadžera svake budžetske organizacije. Tako mi povećavamo poverenje u trošenju javnih fondova i odigravamo aktivnu ulogu u obezbeđivanju interesa poreskih platiša i ostalih interesnih strana u povećanju javne odgovornosti.

Generalni Revizor je odlučio o mišljenju revizije o Godišnjim Finansijskim Izveštajima Ministarstva Kulture, Omladine i Sporta u konsultaciji sa Pomoćnicom Generalnog Revizora Emine Fazliu, koja je nadgledala reviziju.

Izveštaj je rezultat revizije izvršene od strane Blerina Krasniqi (vođa tima) sa Alban Shatri i Vjosë Bojku (članovi tima) pod upravljanjem Rukovodioca Departmana Revizije Astrit Bllaca.

TABELA SADRŽAJA

Opšti sažetak	4
1 Delokrug i metodologija revizije	6
2 Godišnji finansijski izveštaji i ostale obaveze za spoljno izveštavanje	7
3 Finansijsko upravljanje i kontrola	12
4 Napredak u sprovođenju preporuka	30
5 Dobro upravljanje	31
Dodatak I: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR	35
Dodatak II: Napredak u sprovođenju preporuka iz prethodne i ranijih godina	38
Dodatak III: Pismo potvrđivanja	48

Opšti sažetak

Uvod

Ovaj izveštaj rezimira glavna pitanja koja proističu sa revizije Godišnjih finansijskih izveštaja Ministarstva Kulture, Omladine i Sporta za 2017 godinu, koja određuje Mišljenje koje je dato od strane Generalnog Revizora. Pregled finansijskih izveštaja za 2017 godinu je izvršen u skladu sa Međunarodnim standardima revizije Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Naš pristup je uključio testiranja i procedure koje su bile potrebne da dođemo do mišljenja u vezi sa finansijskim izveštajima. Preduzeti pristup revizije je predstavljen u Spoljnom Planu Revizije, od datuma 27.10.2017.

Naša revizija se fokusira na:

Radnje koje su preduzete od strane Nacionalne Kancelarije Revizije za izvršenje revizije za 2017 godinu, određene su u zavisnosti kvaliteta unutrašnje kontrole sprovedene od strane menadžmenta MKOS.

Nacionalna Kancelarija Revizije ocenjuje visoki menadžment i osoblje Ministarstva, za saradnju tokom procesa revizije.

Mišljenje Generalnog Revizora

Protivno mišljenje sa Isticanjem Pitanja

Godišnji Finansijski Izveštaji za 2017 godinu ne predstavljaju objektivni i istinit prikaz u svim materijalnim aspektima jer su izvršene isplate u odsustvu izveštaja, plaćanje bez javnih osnova i sredstva preneti u neovlašćenim računima podređenih Institucija

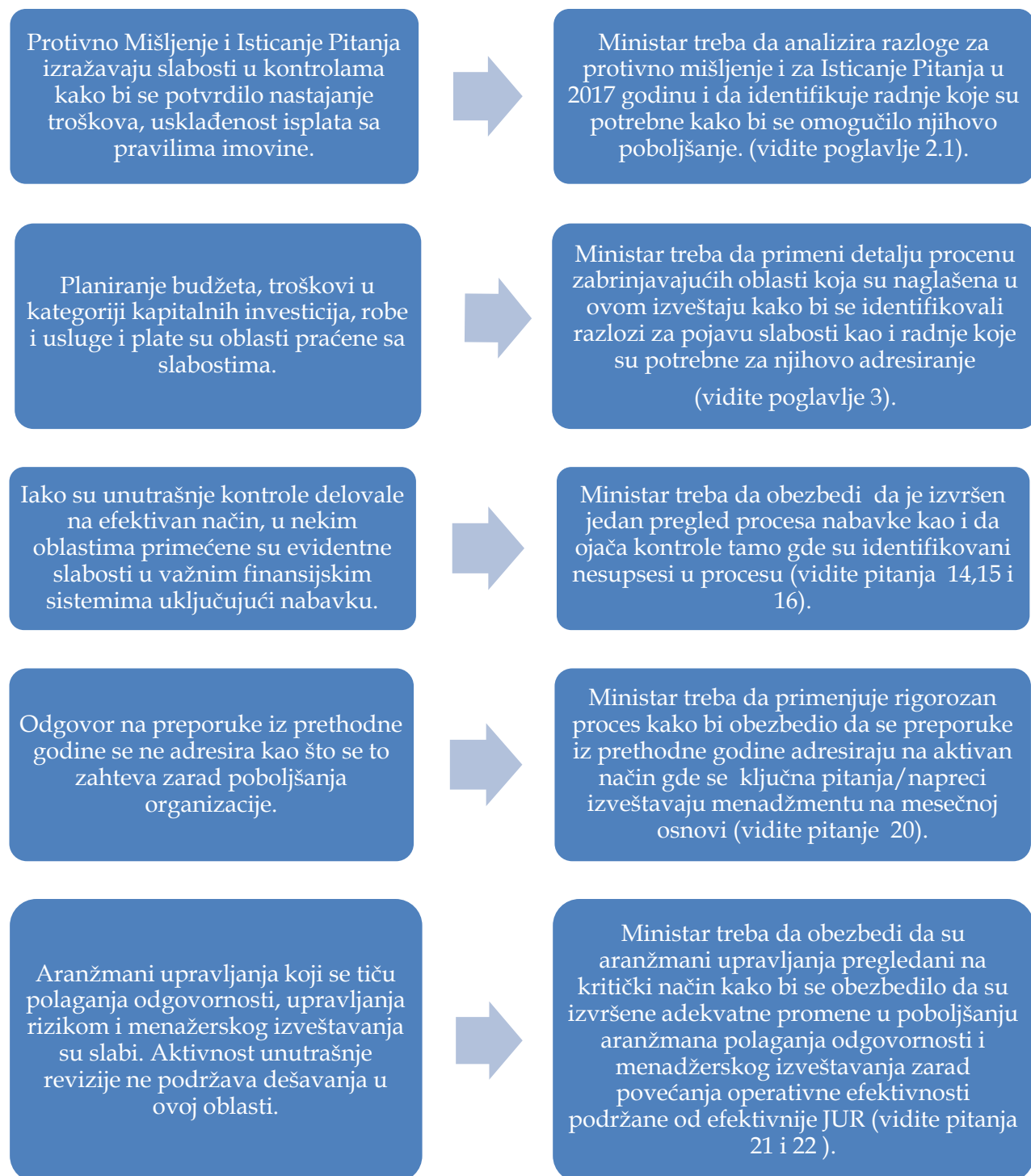
Isticanje Pitanja

Skrećemo Vam pažnju na činjenicu da se nije moglo potvrditi stanje imovine jer Ministarstvo nije priložilo zatražene informacije.

Za opširnije vidite Odeljak 2.1 ovog Izveštaja.

Dodatak I, objašnjava različite vrste mišljenja koja se primenjuju od strane Nacionalne Kancelarije Revizije.

Glavni zaključci i preporuke

Odgovor Ministra – revizija 2017

Ministar je uzeo u obzir i složio se sa detaljnim nalazima i zaključcima revizije i založio se da će sprovesti date preporuke.

1 Delokrug i metodologija revizije

Uvod

Nacionalna Kancelarija Revizije (NKR) je odgovorna za obavljanje revizije regularnosti koje uključuje pregled i procenu finansijskih izveštaja i ostalih finansijskih podataka, kao i davanje mišljenja :

- Da li finansijski izveštaji daju pravilan i istinit prikaz finansijskih računa i pitanja za period revizije;
- Da li su finansijski podaci, sistemi i transakcije u skladu sa važećim zakonima i pravilnicima:
- O usaglašenosti funkcija unutrašnje kontrole i unutrašnje revizije; i
- O svim pitanjima koje proističu iz ili se tiču revizije.

Preduzeti rad revizije zasnovan je na proceni rizika za reviziju MKOS. Analizirali smo aktivnosti Ministarstva o tome do koje se mere možemo osloniti na menadžerskim kontrolama kako bi odredili nivo detaljnih testova, koji su potrebni za obezbeđivanje dokaza koji potkrepljuju mišljenje GR-a.

Odeljci u nastavku pružaju detaljniji sažetak nalaza naše revizije sa posebnim naglaskom na zapažanja i preporuke u svakoj oblasti pregleda.

Naši postupci su uključili pregled unutrašnjih kontrola, sistema računovodstva, nadovezane supstancijalne testove kao i nadovezani aranžmani upravljanja do one mere koje mi smatramo potrebnim za efektivno obavljanje revizije. Nalazi revizije se ne trebaju smatrati kao sveobuhvatno odslkavanje svih slabosti koje mogu postojati, ili svih poboljšanja koje se mogu izvršiti na sistemima i postupcima koji su delovali.

2 Godišnji finansijski izveštaji i ostale obaveze za spoljno izveštavanje

Uvod

Naš pregled Godišnjih Finansijskih Izveštaja (GFI-a) uzima u obzir usaglašenost sa okvirom izveštavanja kao i kvalitet i tačnost informacija koje su predstavljene u GFI-a. Uzima se takođe u obzir izjava koja je data od strane Glavnog Administrativnog Službenika i Glavnog Finansijskog Službenika, kada se GFI dostavljaju Ministarstvu Finansija.

Izjava o predstavljanju GFI uključuje izvestan broj tvrdnji u vezi usaglašenosti sa okvirom izveštavanja i kvalitetom informacija u okviru GFI-a. Ove tvrdnje imaju za cilj da pružaju sigurnost Vladi da su im pružene sve relevantne informacije radi osiguranja da se može preduzeti postupak revizije.

2.1 Mišljenje Revizije

Protivno mišljenje sa isticanjem pitanja

Revidirali smo finansijske izveštaje Ministarstva Kulture, Omladine i Sporta za godinu završno sa 31 Decembrom 2017, koji uključuju izveštaj prijema i isplata u gotovom novcu, izveštaj o izvršenju budžeta kao i objašnjavajuće beleške finansijskih izveštaja.

Prema našem mišljenju, zbog efekata pitanja koje je istaknuto kod paragrafa o Osnovi za Protivno Mišljenje, Godišnji Finansijski Izveštaji za godinu završno sa 31 decembrom 2017, predstavljaju pravilan i istinit prikaz u svim materijalnim aspektima, u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva za Javni Sektor (prema računovodstvu zasnovanom na gotovom novcu), Zakonom br. 03/L-48 o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornostima (sa izmenama i dopunama) i Uredbom MF, Br. 01/2017 o Godišnjem finansijskom izveštavanju budžetskih organizacija.

Osnova za Protivno Mišljenje

Pitanja koja su uticala na osnovi za protivno mišljenje su sledeća:

1. Bankovni računi podređenih institucija su u komercijalnim bankama, kojima rukovode direktori i nisu ovlašćeni od trezora. Ministarstvo povremeno plaća sredstva iz kategorije subvencija i kapitalnih investicija na ovim računima u svrhu finansiranja različitih aktivnosti ovih institucija. Kao rezultat toga, na kraju godine, 2,430,707€ ostalo je nepotrošena sredstva. Ova sredstva se prikazuju kao rashodi u godišnjim finansijskim izveštajima Ministarstva kulture, omladine i sporta.

2. Arheološki Institut Kosova (AIK) i MKOS su nadoknađivali stručno osoblje i pružali podršku radnicima na terenu, a koji su angažovani na realizaciji projekata kulturne baštine u iznosu od 526,730€, prema uredbi br. 01/2009 o isplati radnika na terenu, koji je ukinut odlukom Vlade. Pitanje je takođe izmenjeno u prethodnoj godini.
3. MKOS na osnovu Memoranduma o razumevanju koji je potpisan sa svojim podređenim institucijama Kosovskog instituta za arheologiju i kulturnog nasleđa regionalnih centara u cilju realizacije 30 projekata izvrši plaćanja u iznosu od 1,175,026€, ali takve isplate su sertifikovane u odsustvu prateće dokumentacije. Ovo je u suprotnosti sa finansijskim pravilom Trezora 01/2013 o trošenju javnog novca; i
4. Projekti koji nisu obrazloženi pratećim dokumentima iz kategorije subvencija i transfera u iznosu od 1,843,534€. Podređene institucije ministarstva, federacija i nevladinih organizacija nisu opravdale projekte primljene u predviđenom roku i u skladu sa članom 20 Uredbe o subvencijama MKOS-a kojim se definiše način zatvaranja projekata.

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'. Prema etičkim zahtevima koji su relevantni za našu reviziju godišnjih finansijskih izveštaja Budžetskih Organizacija. NKR je nezavisna od Ministarstva i ostale etičke odgovornosti su ispunjene u skladu sa ovim zahtevima. Verujemo da su dokazi revizije koje smo prikupili dovoljni i odgovarajući za obezbeđivanje osnove za naše protivno mišljenje.

Isticanje Pitanja

Skrećemo Vam pažnju na činjenicu da, MKOS nije pružio neophodne informacije za pravi test, kao što su nepokretnosti, informacije o kapitalnim projektima završen za koji prenose kapitala u relevantnim opštinama uradili, informacije o tome da li su takvi projekti bili investicije novo ili obnavljanje postojeće imovine. Vrednost osnovnih sredstava (preko 1,000 evra) za MKOS je 23,287,695€. Ogromna većina ovih sredstava (99%) ili imovina u iznosu od 23,061,300€ prikazana su kao sledeće investicije. Pored toga, MKOS tek treba da ostvari napredak u vezi sa identifikacijom, procenom i registraciju objekata i imovine, tako da registar imovine još uvek ne predstavljaju ukupne aktive, i kao takav je nepouzdan. Neizvesnost o neto vrednosti imovine dolazi iz činjenice da je izveštaj popis nije usklađen sa registar imovine, i stoga nije bilo ni odražava stvarnu vrednost predstavljen u GFI.;

Odgovornost Menadžmenta i osoba koje su odgovorne za Upravljanje i GFI

Generalni Sekretar je odgovoran za pripremu i tačno predstavljanje Finansijskih Izveštaja u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva na Javnom Sektoru – modifikovanog Finansijskog Izveštavanja na osnovu Računovodstva Gotovog Novca te je odgovoran za unutrašnje kontrole koje menadžment ocenjuje kao potrebnim za omogućavanje pripreme finansijskih izveštaja bez materijalno pogrešnih prikazivanja koje su uzrokovane bilo usred prevare bilo usred greške. To uključuje primenu Zakona br. 03/L-048 o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornostima (sa izmenama i dopunama).

Ministar je odgovoran za obezbeđivanje praćenje procesa finansijskog izveštavanja Ministarstva Životne Sredine i Prostornog Planiranja.

Odgovornost Generalnog Revizora za reviziju GFI

Naša je odgovornost da na osnovu naše revizije izrazimo mišljenje o GFI. Revizija je izvršena u skladu sa MSVIR. Ovi standardi zahtevaju da se pridržavamo etičkih zahteva i da planiramo i izvršimo reviziju kako bismo stekli razumnu sigurnost o tome da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno pogrešna prikazivanja

Razumna sigurnost je visoki stepen sigurnosti međutim ne garantuje da će revizija koja se vrši u skladu sa MSVIR uvek identifikovati materijalno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešna prikazivanja se mogu pojaviti usled prevare ili greške a smatraju se materijalnim ukoliko, pojedinačno ili u grupi mogu da utiču na odluke koje se donose na osnovu ovih GFI.

Revizija uključuje obavljanje postupaka radi dobijanja dokaza u vezi sa finansijskim informacijama i obelodanjivanjima u GFI. Izabrani postupci zavise od procene revizora, uključujući i procenu rizika od materijalno pogrešnih prikazivanja u GFI bilo da se ona pojavljuju usled prevare ili greške. Tokom procene rizika, revizor uzima u obzir unutrašnje kontrole koje su relevantne za sastavljanje finansijskih izveštaja od strane entiteta, kako bi dizajnirao revizorske postupke koje su odgovarajući za okolnosti entiteta, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efektivnosti unutrašnjih kontrola entiteta.

Revizija uključuje i procenu prikladnosti korišćenih računovodstvenih politika, opravdanost računovodstvenih procena izvršenih od strane menadžmenta, kao i procenu prezentacije finansijskih izveštaja.

2.2 Usklađenost sa zahtevima za GFI i ostalim zahtevima za izveštavanje

Zahteva se da MKOS izveštava u skladu sa određenim okvirom izveštavanja i sa ostalim zahtevima za izveštavanje. Mi smo uzeli u obzir:

- Usklađenost sa Pravilnikom MF. Br. 01/2017 o Godišnjem Izveštavanju od Budžetskih Organizacija;
- Zahteve ZUJFO br. 03/L-048 (sa izmenama i dopunama);
- Usklađenost sa Finansijskim Pravilom br. 01/2013 i br. 02/2013;
- Akcioni plan za adresiranje preporuka; i
- Zahteve Postupaka za Finansijsko Upravljanje i Kontrolu (FUK).
- Ostale zahteve (tromesečne izveštaje uključujući i deveto mesečne izveštaje, plan nabavke, i godišnji izveštaj potpisanih ugovora)

U kontekstu ostali zahteva za spoljno izveštavanje, nemamo nijedno pitanje da pokrenemo.

Pitanja koja su predstavljena kod mišljenja revizije, Ministarstvo nije uspeo da koriguje greške, jer su ti troškovi već nastali.

IZJAVA KOJA JE DATA OD STRANE MENDAŽMENTA MINISTARSTVA

Imajući u vid gore navedeno, Izjava od strane Glavnog Administrativnog i Finansijskog Službenika, prilikom dostavljanja nacrtu GFI-a Ministarstvu Finansija, može se smatrati netačnom jer su tokom revizije identifikovane materijalne greške, koje su predstavljene pod poglavlja 2.1 Mišljenje Revizije.

2.3 Preporuke u vezi sa Godišnjim Finansijskim Izveštajima

Za gore navedena pitanja koja su pomenuta kod osnove za protivno mišljenje i isticanje pitanja daju se preporuke:

- Preporuka 1** Ministar u saradnji sa Ministarstvom finansija treba da nađu odgovarajuće kako bi isplate od ovih podređenih institucija izvršile preko računa trezora.
- Preporuka 2** Ministar treba da obezbedi da, u saradnji sa Upravnim odborom AIK, izradi sveobuhvatne politike ili smernice za angažovanje i plaćanje osoblja za ostvarenje projekata.
- Preporuka 3** Ministar treba da obezbedi da kontrole u vezi sa trošenjem javnog novca funkcionišu tako da se isplate za kapitalne projekte sprovode u potpunoj saglasnosti sa finansijskim pravilom Trezora 01/2013 o troškovima Javnog novca i da se sva dokumentacija za ova plaćanja vodi u Ministarstvu za finansije.
- Preporuka 4** Ministar treba da obezbedi da svi projekti podređenih institucija, Saveza i NVO moraju biti obrazloženi u predviđenom roku i sa važećim pratećim dokumentima predviđenim unutrašnjim uređenjem subvencija i transfera.
- Preporuka 5** Ministar treba da obezbedi da nadležni službenici poseduju informacije o registru imovine i da će biti dostavljeni NKR-u. Za završene projekte za finalizacije procesa prenosa imovine na Opštine. Trebalo bi takođe uspostaviti posebnu komisiju za identifikaciju, procenu imovine i objekata MKOS-a. Izveštaj o zalihama treba uskladiti sa registrom imovine i to bi trebalo da se odrazi na GFI.

3 Finansijsko upravljanje i kontrola

Uvod

Naš rad u vezi sa Finansijski Upravljanjem i Kontrolom (FUK), odražava detaljni rad koji je preduzet o sistemima prihoda i troškova u budžetskim organizacijama. Posebno je u fokusu revizije bilo i upravljanje budžetom, pitanja nabavke kao i ljudski resursi kao i imovina i obaveze.

Zaključak o Finansijskom Upravljanju i Kontroli

Zbog ne konzistentnog sprovođenja propisa, oblast subvencija i nabavke i dalje predstavlja najveću zabrinjavajuću oblast. U kontekstu finansijskih sistema, kontrole nad приходima su uglavnom snažne i primenjuju se na efektivan način – međutim kontrole u određenom nizu oblasti troškova zahtevaju dalje poboljšanje kako bi se sprečile nepravilnosti kod rashoda i neracionalna potrošnja. Glavne oblasti koje zahtevaju više poboljšanja su planiranje izvršenje budžeta za kapitalne investicije, upravljanje imovinom, i certifikovanja neredovnih isplata.

3.1 Planiranje i izvršenje budžeta

Razmotrili smo izvore budžetskih fondova, potrošnju fondova kao i prikupljene prihode prema ekonomskim kategorijama. To je istaknuto na donjim tabelama:

Tabela 1. Izvori budžetskih fondova (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet ¹	2017 Izvršenje	2016 Izvršenje	2015 Izvršenje
Izvori Fondova:	33,539,942	25,284,697	24,408,173	18,874,393	16,773,166
Grant Vlade -Budžet	28,469,439	25,146,302	24,342,201	17,598,684	16,378,178
Prenete iz prethodne godine ²	-	18,729	15,579	6,003	9,416
Sopstveni prihodi ³	70,503	70,503	36,675	4,224	4,869
Unutrašnji prihodi	-	2,398	343	-	-
Spoljne donacije	-	46,764	13,375	1,265,482	388,375
Prihodi od KAP	5,000,000				

¹ Završni Budžet – odobreni budžet od strane Skupštine koji je kasnije prilagođen od strane Ministarstva Finansija

² Sopstveni prihodi opštine koji nisu potrošeni u prethodnoj godini a preneti su u aktuelnoj godini.

³ Prijemi koje je entitet iskoristio za finansiranje sopstvenog budžeta.

Završni budžet je u poređenju sa početnim smanjen je za 8,255,245€. Ovo smanjenje je rezultat rebalansa budžeta i odluka Vlade.

MKOS je tokom 2017 godine potrošila 96% završnog budžeta ili 24,408,173€, što u poređenju sa prethodnom 2016 godinom predstavlja pad za oko 2%. Uprkos tome izvršenje budžeta ostaje na ne zadovoljavajućem nivou imajući u vidu da je na bankovnim računima 16 podređenih institucija na kraju godine bilo ne potrošenih sredstava u iznosu od 2,430,708€. To znači da se ova sredstva na GFI ministarstva pojavljuju kao trošak ali u stvari ona nisu potrošena. U nastavku se daju objašnjenja o trenutnom stanju.

Tabela 2. Potrošnja fondova prema ekonomskim kategorijama (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2017 Izvršenje	2016 Izvršenje	2015 Izvršenje
Trošenje fondova prema ekonomskim kategorijama:	33,539,942	25,284,697	24,408,173	16,773,166	18,874,393
Plate i Dnevnice	4,087,814	4,086,547	4,073,999	3,560,945	3,390,057
Roba i Usluge	1,045,986	1,617,942	1,453,497	1,363,229	1,552,779
Komunalije	361,908	383,933	343,867	308,555	292,866
Subvencije i Transferi	7,206,550	8,723,413	8,583,046	7,060,865	7,387,185
Kapitalne Investicije	20,837,684	10,472,862	9,953,762	4,479,572	6,251,506

Objašnjenja o promenama u budžetskim kategorijama su date u nastavku:

- Završni budžet za plate i dnevnice bio je manji za 1,267€ od početnog budžeta. Prvo je bilo povećanja donacija za 732€, onda je odlukom vlade dodato 4,377€ i na kraju je rebalansom budžeta plate i dnevnice smanjenje za 6,376€. Izvršenje je bilo 99% završnog budžeta;
- Kod roba i usluge bilo je povećanja za 571,955€ u odnosu na početni budžet, dok je realizacija na kraju iznosila 90% završnog budžeta. Povećanje budžeta uključuje transfer od kapitalnih investicija od 471,000€, povećanje sa pregledom budžeta od 7.000€, preneseno 18,728€, donacije 47,370€ i 27,857€ uz vladinu odluku. U ovoj kategoriji na kraju godine ostvaren je suficit od 164,445€, a neplaćene obaveze s razlogom nedostatka sredstava. Vredi napomenuti da je većina transfera izvršena za plaćanje zaposlenih angažovanih u ugovorima za određene usluge (druge ugovorne usluge);
- Budžet za komunalije povećan je za 22,025€. Rebalansom Budžeta je smanjen za 7,000€, ali je i 29,025€ dodato transferom sa kapitalnih investicija;
- Završni budžet za subvencije i transfere bio je veći za 1,516,863€ u poređenju sa početnim, dok je 98% završnog budžeta potrošeno. Povećanje sa revizijom budžeta iznosilo je 360,000€, transfer od kapitalnih investicija 1,062,000€, i odluka vlade 94,863€; i

-
- Finalni kapitalni investicioni budžet bio je manji za 10,364,822€. Ovo je rezultat transfera na druge linije u iznosu od 1,512,000€, smanjenje sa pregledom budžeta 5,410,000€, i smanjenje odlukama vlade u iznosu od 3,442,822€. Takve ogromne promene u ovoj kategoriji došle su kao rezultat neadekvatnog planiranja i nedostatne analize faktora koji utiču na izvršenje budžeta. Realizacija je bila 95% finalnog budžeta. Čak i u ovoj kategoriji na kraju godine ostvaren je suficit od 519,100€, dok su i neplaćene obaveze uz obrazloženje da je nedostatak sredstava;
-

Pitanje 6 - Izvršenje Budžeta

Nalaz

Iako je konačni budžet realizovan sa 96%, ove godine MKOS nije dobro funkcionisao zbog potrebe za mnogim prilagođavanjem tokom godine u većini potrošačkih kategorija. To je bilo zato što menadžment nije pravilno analizirao učinak budžeta u odnosu na ciljane projekte. Takođe, povećanje procenta izvršenja budžeta uticalo je i na prenošenje znatnog iznosa sredstava na bankarske račune Podređenih institucija, dok su ta sredstva na kraju ostala nepotrošena sredstva.

Podređene institucije kulture u MKOS-u ne planiraju svoj budžet i nemaju budžetske kodove, kako to zahtevaju posebni zakoni nekih od njih, ali za obavljanje njihove aktivnosti MKOS ih finansira iz linije subvencija i transfera.

Sa početnim budžetom za 2017 godinu predviđeno je ukupno 89 kapitalnih projekata u ukupnom iznosu od 16,257,684 €, ali kao rezultat ne-realizacije kapitalnih projekata prema planu MKOS-a, uz reviziju budžeta, uklonjeno je 17 projekata u iznosu od 1,835,000 €. Nadalje, od 72 projekta predviđenih finalnim budžetom za 6 projekata u vrednosti od 324.000 €, uopšte nije potrošeno tokom 2017. godine.

Generalni sekretar je potpisao memorandume o saradnji sa 27 Sportskih federacija i sa Kosovskim olimpijskim komitetom u iznosu od 2,743,000 evra, ova vrednost iznosi 637,582 evra više od budžeta predviđenog za ovu svrhu (odvojeni budžet 2,105,418 evra u kategoriji subvencija i transferi). Na kraju godine, MKOS je bio u mogućnosti da obezbedi dodatna sredstva za uplatu jednog dela od njih, uprkos tome što su i dalje ostale obaveze u iznosu od 385,367 €.

- Rizik** Brojne potrebe za prilagođavanjem su indikativne da se priprema budžeta ne zasniva na stvarnim kapacitetima MKOS-a za njegovu realizaciju. Ne-budžetiranje od strane podređenih institucija i njihovo finansiranje od MKOS-a kroz liniju subvencije i transfera povećava rizik od nepropisnih, loše klasifikovanih plaćanja i neuspeha u postizanju ciljeva tih institucija. Ne-realizacija značajnih kapitalnih projekata i značajne razlike između planiranja i potrošnje povećavaju rizik da se ne postignu određeni ciljevi Ministarstva. Preostala sredstva na računima podređenih institucija utiču na nepravilno prikazivanje troškova u GFI.
- Preporuka 6** Ministar treba da obezbedi da pripremi budžetskih zahteva prethodi detaljna analiza svih faktora koji utiču na izvršenje budžeta tako da ne postoje prilagođavanja i značajne razlike između planiranja i trošenja sredstava. Takođe je neophodno uložiti napore za dodelu specifičnih pod-budžetskih kodova svakoj Podređenoj instituciji kulture kako bi Institucije planirale svoj budžet. Pored toga, potrebno je preduzeti neophodne mere kako bi se realizovali svi kapitalni projekti predviđeni budžetom kao i da se ne preuzmu finansijske obaveze preko sporazuma sve dok se prethodno nisu rezervisala sredstva.

3.2 Prihodi

MKOS nema plan prikupljanja prihoda dok prihodi ostvareni 2017 godine iznose 85,330€. U poređenju sa prošlom godinom, došlo je do povećanja od 68%. Prodaja ovog vozila je doprinela ovom rastu. Ovi prihodi se odnose na prodaju karata za predstave, koncerte, slične i sl.

Preporuke

Nemamo preporuke u ovoj oblasti.

3.3 Plate i dodaci

Plate i dodaci se isplaćuju putem jednog centralizovanog sistema kojim upravljaju MJU i MF. Međutim, postoji jedan niz kontrola koja posluju u okviru MŽSPP, koja se odnose na ovlašćenje platnog spiska, verifikaciju promena, pregleda budžeta za ovu kategoriju, usaglašavanje sa trezorom itd. Stoga je važno imati efektivne kontrole da bi se osigurali da su ove akcije u skladu sa opštim pravilima.

Pitanje 7 – Nepravilne nadoknade za službenike Ministarstva

Nalaz	<p>Identifikovali smo sledeće nepravilnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Direktor Instituta za zaštitu spomenika na Kosovu u Đakovici i dalje radi i dobija platu od MKOS iako mu je ugovor istekao decembra 2013. godine, Vredi naglasiti da je istom izdat akt o imenovanju dana 08.06.2018; • U četiri slučaja⁴, zaposleni su plaćeni prema uredbi broj 05/2011 o promociji i plati kulturnih stvaralaca i izvođača i profesionalnih službenika kulturnog nasleđa, iako njihove pozicije nisu uključene u ovaj pravilnik; i • Iz pregleda liste zaposlenih u MKOS-u, primetili smo da je u mnogim slučajevima za iste pozicije primenjena kompenzacija sa različitim koeficijentima⁵.
Rizik	<p>Isplate u odsustvu važećih ugovora o radu, kao i isplate za radna mesta koja nisu predviđena uredbom povećavaju mogućnost nepravilnih isplata za ministarstvo. Takođe, neusaglašenost koeficijenata i plaćanja službenika za iste pozicije utiče na kvalitet rada koji vrše nadležni službenici..</p>
Preporuka 7	<p>Ministar treba da pregleda identifikovane slučajeve i preduzme potrebne mere kako bi se osigurala kompenzacija plata osoblja u skladu sa važećim ugovorima i važećim propisima.</p>

⁴ Pozicije: Čistač za hemijsko čišćenje u Narodnom pozorištu Kosova i dve čistačice i jedan Domar/vozač, u ansamblu pesma i igara Shota

⁵ Položaj administrativnog asistenta - koeficijenti 5, 6 i 7; položaj vodiča (ciceron) - koeficijenti 5, 6 i 7; položaj na održavanju - koeficijenti 4, 5 i 6; položaj čistac - koeficijenti 4, 5 i fiksna zarada prema uredbi za tvorca i izvođača; radnik na obezbeđenju 5.5 i 6 i fiksne zarade prema uredbi, položaj rekviziter koeficijent 5 i fiksne zarade prema uredbi; položaj krojača - koeficijent 6 i fiksna zarada prema uredbi; položaj vozača - koeficijenti 6 i 7.

Pitanje 8 – Kategorizacija direktora u podređenim kulturnim Institucijama

- Nalaz** Direktori podređenih kulturnih institucija na platnim spiskovima kategorisani su kao državni službenici sa koeficijentom od 9 ili 10, to jest, oni su ekvivalentni rukovodećim položajima divizija ili odeljenja na nivou ministarstva, dok ih za četvorogodišnji mandat bira organ koji imenuje ministar kao što je Upravni savet. Zakon o državnoj službi 03 / L-149, ove pozicije kvalifikuje kao karijerne pozicije i nemaju nikakav mandat
- Rizik** Kategorizacija kao državni službenik za pozicije direktora koji su imenovani za četvorogodišnji mandat može stvoriti neizvesnost u linijama izveštavanja, može uticati na kvalitet obavljenog posla i postizanje ciljeva podređene institucije.
- Preporuka 8** Ministarka, treba da obezbedi da se dokaže odlazak radnika na poslu, tako da plaćanje radnika bude u skladu sa važećim zakonima.

3.4 Upravljanje osobljem

Upravljanje osobljem obuhvata sve akcije vezane za zapošljavanje, ugovore, obuku, promociju, odmor, itd. Testirali smo brojne uzorke kako bismo osigurali da su akcije preduzete u ovoj oblasti u skladu sa važećim propisima. Sledeći su rezultati naših testova.

Pitanje 9 – Postupci regrutovanja

- Nalaz** Tokom godine MKOS je angažovao 104 osobe sa Ugovorom o posebnim uslugama (UPU). Prema Zakonu o državnoj službi Kosova, oni su predmet Zakona o obligacionim odnosima i za njih bi trebalo primeniti pojednostavljen postupak regrutacije. Primetili smo da je od 104 angažovanih sa UPU, 14 od njih su uzeti bez procedure zapošljavanja.
- Rizik** Angažovanje zaposlenih sa UPU bez adekvatnih postupaka regrutovanja povećava rizik od angažovanja nekompetentnih lica na odgovarajućim pozicijama i to može dovesti do operativne neefikasnosti i neuspeha u ispunjavanju ciljeva organizacije.
- Preporuka 9** Ministar treba da obezbedi da se zaposleni sa ugovorima za posebne usluge angažuju postupcima zapošljavanja u skladu sa zakonskim zahtevima.

3.5 Robe i usluge, kao i komunalije

Završni budžet za robe i usluge kao i komunalije u 2017 godini je bio 2,001,875€. Sa toga budžeta je potrošeno 11,797,364€. Ovi troškovi se tiču snabdevanje potrošnim materijalom, održavanja, ugovorni troškovi kao i troškova komunalije.

Pitanje 10 - Ne redovne isplate

Nalaz

Iz naših testova identifikovali smo sledeće nepravilnosti.

- Odlukom sekretara je isplaćena komisija za "stambena pitanja" sastavljena od pet članova, službenika ministarstva, za održavanje šest sednica, u ukupnom iznosu od 3,125€. Odluka i plaćanje u suprotnosti sa članom 80 Zakona o upravljanju javnim finansijama i odgovornosti koji određuje da, ako se od zaposlenog zahteva da služi u komisiji, odboru ili telu ili drugom javnom organu, ovaj radnik nema pravo da prihvati i neće prihvatiti nikakvu dodatnu nadoknadu za ovu uslugu; i.
- Na osnovu Zakona br.02-L-088 o kulturnom nasleđu, MKOS može pokriti samo troškove restauracije i očuvanja za objekte kulturnog nasleđa u privatnom vlasništvu. MKOS je potpisao ugovor u iznosu od 9,560€ za "Snabdevanje ogrevom-pelet za Rezidenciju Ibrahim Rugova". Roba i fakture su primljeni u ukupnoj vrednosti, ali u nedostatku sredstava uplaćeno je samo 1,510€; i

Rizik

Dodatna nadoknada za usluge koje su deo obaveznih zadataka položaja koje drže zaposleni u ministarstvu i pokrivanja troškova u odsustvu pravne osnove rezultiraju nepravilnim isplatama ministarstva.

Preporuka 10

Ministar treba da obezbedi da neće biti dodatne nadoknade za usluge koje su deo obaveznih zadataka na službenoj dužnosti zaposlenih u ministarstvu. Takođe, mora osigurati da se sva plaćanja vrše u skladu sa relevantnim zakonima.

Pitanje 11 - Nepravilnosti u postupcima nabavke kao i nedostaci komisija za prijem roba**Nalaz**

Iz naših testova identifikovali smo sledeće nepravilnosti.

- MKOS je u planu nabavke za 2017 godinu predvideo da se roba i usluge obavljaju malim i srednjim ugovorima. Ministarstvo je primenjivalo ugovore o minimalnoj vrednosti, snabdevajući se nekoliko puta godišnje za iste predmete kao i 11 puta sa opremom za informacione tehnologije, četiri puta sa inventarom i tri puta za servisiranje vozila. Štaviše, potražnja za robom i uslugama koje je izvršila jedinica koja traži ne odgovara količini ponude;
- Komisija za prijem robe nije bila ovlašćena, kako to zahteva Pravilo 01/2013 o trošenju javnog novca. Takođe, ove komisije koje su primale robu imale su neispravne izveštaje koji nisu dokazali da je plaćena roba primljena, jer nisu precizirali vrstu, količinu dobijene robe i ugovor za koji su plaćeni; i

Rizik

Ugovorene usluge koje nisu kompatibilne sa planom i primena nekih ugovora za istu robu/uslugu su neefikasne i mogu dovesti do dodatnih troškova za ministarstvo. Isto tako, neovlašćene komisije i neadekvatni izveštaji o prihvatanju robe su u suprotnosti sa pravilima i rizikuju da roba neće biti prihvaćena u skladu sa ugovorenom količinom i kvalitetom.

Preporuka 11

Ministar mora osigurati da plan nabavke uključuje u jednom ugovoru robu, usluge i iste isporuke. Za svaku isporuku, da se ovlaste komisije, a izveštaji o prijemu da sadrže potrebne podatke koji dokazuju da je plaćena roba primljena u skladu sa količinom i kvalitetom dotičnog ugovora.

3.6 Subvencije i transferi

Završni budžet za kapitalne investicije je bio 8,723,413€. Sa toga budžeta je potrošeno 8,583,046€. Pored raspodele subvencija za finansiranje osnovnih aktivnosti podređenih institucija, podržava i finansiranje raznih kulturnih, sportskih, omladinskih i kulturnih projekata.

Pitanje 12 - Nepravilno subvencionisanje

Nalaz MKOS je pokrilo troškove fensi majica "Dardanet" povodom kvalifikacionih takmičenja "Svetsko prvenstvo Rusija 2018", u ukupnom iznosu od 23,570 €. Prema unutrašnjoj uredbi o subvencijama i transferima, za subvencionisanje vrednosti iznad 10,000 €, mora se dobiti i saglasnost ministra. U konkretnom slučaju to nije učinjeno, a za istu aktivnost izvršena su tri plaćanja za subvencije dok je ugovor sa korisnikom subvencije potpisan nakon prijema računa za plaćanje.

Rizik Podela odluka o subvencijama za istu aktivnost zaobilazeći odobravanje subvencija od strane ministra, uvećava rizik da plaćanja visokih vrednosti nemaju dovoljno nadzora i to može uticati na neispunjavanje ciljeva.

Preporuka 12 Ministar treba da obezbedi da svaka odluka o subvencijama sadrži ukupan iznos sredstava za datu aktivnost i da bude u skladu sa unutrašnjim propisima.

Pitanje 13 - Slabo opravdanje troškova od strane Saveta

Nalaz Iz naših testova identifikovali smo sledeće nepravilnosti.

- Subvencije odobrene za 10 sportskih saveza⁶ u ukupnoj vrednosti od 381,000€ nisu bile dobro upravljane, jer je u 13 slučajeva odgovarajuća rata sredstava isplaćena bez potpunog opravdanja prethodne rate, kako se zahteva članom 20 Unutrašnjeg pravilnika o subvencijama;
- U dva druga slučaja finansiranja sportskih saveza⁷ i Olimpijskog komiteta, plaćanja su izvršena iako nisu dostavili finansijski projekat u skladu sa članom 17 Unutrašnjeg pravilnika o subvencijama; i

⁶ Savez Atletike, PingPong, Šah, Plivanje, Tenis i Kick Boxing, Fudbal, Košarka, Strelaštvo, Autosport

⁷ Savez auto-sporta i Kosovsko planinarsko alpinistička Saveza

- Za podršku tri sportska saveza⁸ u iznosu od 78,421€, doneta je odluka o subvencijama nakon završetka projekta. Iako je subvencija izvršena nakon realizacije aktivnosti, u projektima prve dve federacije nije bilo opravdanja za troškove prilikom podrške projekta.

Rizik

Nedostatak opravdanosti subvencija i njihova dodela ne poštujući kriterijume internog pravilnika može uticati na neuspeh u ispunjavanju ciljeva Ministarstva i povećava rizik od korišćenja sredstava u svrhu koja nije planirana. Davanje subvencija nakon implementacije projekta je u suprotnosti sa pravilima, utiče na neadekvatno upravljanje budžetom i može prouzrokovati zloupotrebu sredstava.

Preporuka 13

Ministar treba da obezbedi da se svi kriterijumi internog pravilnika poštuju prilikom finansiranja Saveta i da ne finansiraju drugu ratu, bez potpunog opravdanja prethodnih rata. Takođe se osigurati da će odluke o dodeli subvencija biti preduzete pre realizacije projekata i da neće biti dodeljene subvencije za projekte koji su već realizovani.

Pitanje 14 – Potrošnja sredstava od strane podređenih institucija ministarstva**Nalaz**

Iz naših testova identifikovali smo sledeće nepravilnosti:

- Za subvencionisanje Baleta od strane MKOS-a u iznosu od 39,560 €, primetili smo da Balet Kosova nema unutrašnju regulativu kojom se utvrđuju naknade unutrašnjeg osoblja uključenog u projekte, dok su spoljni koreografi koji su uključeni u projekte plaćeni u gotovini. Pored toga, doprinosi i zarade, prema zahtevu Zakona o porezu na dohodak građana, nisu zadržani za plaćanje naknade za redovne radnike. Takođe, dnevna putovanja se plaćaju fiksnom naknadom od 40 €, ne poštujući Administrativno uputstvo br. 2004/07 o službenim putovanjima. Osim toga, svi ugovori o nabavci koji se odnose na ovaj projekat izvršeni su u odsustvu procedura za izbor kompanija;

⁸ Savez Bouling, Federacija Karate i PingPong Saveza

- Prilikom subvencionisanja Kosovske filharmonije, primetili smo da nedostaje narativni izveštaj i priloženi finansijski dokumenti nisu u skladu sa Pravilom br. 01/2013 o trošenju javnog novca. To je zato što sedam stranih dirigenta angažovanih na projektima su plaćeni u gotovom novcu u iznosu od € 29,787, u gotovini je isplaćeno i 58 stranih instrumentalista u vrednosti od 15,000 € i osam stranih solista u iznosu € 3,750. Dalje, u sedam slučajeva za usluge prevoza u Albaniji u vrednosti od € 4,200 i šest slučajeva iznajmljivanja instrumenata u iznosu od € 4,300 nisu primenjene procedure za izbor kompanije. Nije bilo nikakvih ugovora sa odgovarajućim firmama, u skladu sa unutrašnjom uredbom za subvencije i plaćanja za ove usluge su izvršena u gotovini. Procedure za izbor kompanije nisu primenjene u ugovaranja robe i drugih usluga, kao što su smeštaj, usluge za održavanje koncerata, i slično; i
- Kod subvencionisanja predstave "Gospodar masakra" u iznosu od 10,000 evra, pozorište Kosova nije zadržalo doprinos za unutrašnje angažovane, dok za strane glumce, pored doprinosa, nisu zadržali porez.

Rizik

Nedostaci u upravljanju procesima i rashodima podređenih institucija, kao i nedostatak uredbi / smernica za isplatu radnika, smanjuju efikasnost i ugrožavaju postizanje ciljeva pojedinih projekata i ministarstva uopšte. Dalje, isplate u gotovini isporuke u nedostatku procedura, ugrožavaju princip efikasnosti, isplativosti, transparentnosti i fer korišćenja javnih sredstava i resursa i mogu dovesti do nepravilnih plaćanja.

Preporuka 14

Ministar, treba da izradi sveobuhvatnu uredbu o plaćanju osoblja za projekte, baleta i da se plaćanje za osobe koje su angažovane spoja izvrši samo preko bankarskih računa. Takođe, porezi i doprinosi angažmana treba držati na izvoru u skladu sa zakonskim zahtevima i snabdevanje potčinjenih institucija treba podleći formalnim postupcima nabavke.

Pitanje 15 – Subvencionisanje događaja poslovnog karaktera

- Nalaz** MKOS je podržao projekat "Kolekcija Dardania" u iznosu od 6,000 €. U nedostatku plana i opravdanosti projekta, sredstva za ovaj projekat su isplaćena na privatne bankovne račune, a svrha subvencija nije bila poznata jer je obavljena delatnost imala poslovni karakter. To je bilo suprotno unutrašnjem pravilniku o subvencijama, koji specificira subjekte kojima MKOS ima pravo da subvencionišu.
- Rizik** Finansiranje događaja koji su u suprotnosti sa unutrašnjim pravilnikom o subvencijama i odliv sredstava na privatne račune mogu dovesti do eventualne zloupotrebe sredstava i neuspeha ispunjavanja ciljeva Ministarstva.
- Preporuka 15** Ministar treba da obezbedi da se podržavaju samo projekti i aktivnosti subjekata koji su u potpunosti u skladu sa kriterijumima unutrašnjeg pravilnika o subvencijama.

Pitanje 16 – Kašnjenja u obrazlaganju subvencija

- Nalaz** Prema potpisanim sporazumima sa dodelom subvencija za različite projekte, nosioci projekta su obavezni da opravdaju troškove realizovane u roku od 30 dana od realizacije subvencionisanih aktivnosti. Utvrdili smo da u 15 slučajeva u vrednosti od 124,345€ subvencije nisu bile opravdane, iako su subvencionisane aktivnosti odavno završene. Za ne zatvorene subvencije iz prethodnih godina (pre 2015 godine) MKOS je počela sudske postupke za vraćanje sredstava.
- Rizik** Nedostatak opravdanosti za subvencije može uticati na neuspeh u ispunjavanju ciljeva Ministarstva i povećava rizik da se sredstva koriste za druge svrhe osim planiranih.
- Preporuka 16** Ministar treba da obezbedi da je nadzor nad službenicima redovan za dodeljene subvencije i za poštovanje zakonskih rokova za izveštavanje troškova korisnika projekta.

Pitanje 17 – Finansiranje NVO-a

- Nalaz** U slučaju subvencije u iznosu od 2,000 €, isplata je izvršena na privatni račun osobe, a ne NVO. Istovremeno, nije potpisan ugovor sa korisnikom, a zahtev za finansiranje učešća na međunarodnom turniru fudbalskih veterana u Turskoj, iznesen u ime NVO "Prizrenski fudbalski veterani" nije bio potpisan od strane NVO.
- Rizik** Isplata sredstava na poslovne račune ili privatne račune osoba je u suprotnosti sa pravilima i može dovesti do eventualne zloupotrebe sredstava. Nepostojanje validnog zahteva i ugovora sa korisnikom može dovesti do ne postizanja ciljeva subvencije.
- Preporuka 17** Ministar bi trebalo da obezbedi da se sredstva za finansiranje projekata NVO u budućnosti deponuju na bankarske račune subvencionisanih NVO (pravnih lica). Takođe treba osigurati da se NVO finansiraju samo u slučaju validnih potraživanja i da imaju potpisan ugovor sa korisnikom subvencija.

Pitanje 18 – Isplate sa subvencija za ostale kategorije troškova

- Nalaz** U četiri slučaja u iznosu od 1,350 € iz subvencija i transfera nadoknađeni su članovi upravnih odbora podređenih institucija i članovi različitih odbora i komisija.
- Rizik** Isplate iz budžeta subvencija drugim kategorijama potrošnje uzrokuju loše upravljanje budžetom i loše finansijsko izveštavanje. Sve ovo rezultira upotrebom sredstava u suprotnosti sa planiranim namerama i lošom klasifikacijom troškova u FP.
- Preporuka 18** Ministar treba da uspostavi jače budžetske kontrole i obezbedi da se troškovi vrše u skladu sa njihovom namenom i planiranjem kako bi se osigurala adekvatna budžetska potrošnja i odgovarajuća klasifikacija rashoda

3.7 Kapitalne investicije

Završni budžet za kapitalne investicije bio je 10,472,862€. Sa ovog iznosa je tokom 2017 godine potrošeno 9,953,762€. Ovi troškovi se tiču izgradnje sportskih sala, domova kulture, omladine, arheoloških iskopavanja. Testiranje uzoraka rezultiralo je sledećim nepravilnostima:

Pitanje 19 - Nepravilne isplate i ne poštovanje postupaka nabavke

Nalaz MKOS nije sprovodio postupke nabavke prilikom ugovaranja Projekt menadžera za nadzor za obavljanje profesionalnih usluga "Renoviranje gradskog stadiona u Prištini". Nadalje, nije bilo zadržavanje doprinosa i zarada, za njega, kako to zahteva Zakon o ličnim prihodima. Tokom 2017 godine ukupna uplata za nadzorne usluge ovog menadžera projekta iznosila je 49,500€.

Rizik Ugovaranje usluga izbegavajući procedure nabavki, ugrožavaju princip efikasnosti, isplativosti, transparentnosti i fer korišćenja javnih sredstava i resursa. Zadržavanje doprinosa i poreza na zarade predstavlja zakonsku obavezu za svakog poslodavca i može rizikovati da MKOS budu kažnjeni od strane poreskih vlasti.

Preporuka 19 Ministar treba da obezbedi da će za svaku aktivnost definisanu u ZJN primenjivati procedure nabavki. Takođe treba osigurati da kontrole u vezi sa trošenjem javnog novca funkcionišu tako da se plaćanja vrše u potpunoj saglasnosti sa važećim zakonima.

Pitanje 20 - Izbor neodgovornih EO

Nalaz U četiri⁹ slučajeva, MKOS je nagradio ugovorima EO koji nisu ispunili sve kriterijume prema tenderskom dosijeu. EO pobednici su samo delimično dokazali vlasništvo nad navedenim mašinama i sredstvima rada koji su potrebni za izvođenje radova.

Rizik Izbor EO koji ne ispunjavaju sve kriterijume, utiče na smanjenje pouzdanosti procesa i može rezultirati neadekvatnim uslugama zbog nedostatka mehanizama i alata, kao i odlaganja u izvršenju ugovora.

Preporuka 20 Ministar treba da obezbedi da svi ugovori budu sklopljeni sa EO koji ispunjavaju sve kriterijume navedene u tenderskom dosijeu.

⁹ "Obnova Olimpijskog stadiona Adem Jashari u Mitrovici" - 1,997,393 €, "Izgradnja sportske sale u opštini Dečani - treća faza" - 549,865 €, "Druga faza-Pomoćni stadion - Boka, Prizren" - 339,438 € i "Uređenje fudbalskog igrališta sa sintetičkom trakom na stadionu 2 juli, Priština" - Vrednost 181,750€

Pitanje 21 - Nepravilno sklapanje aneksa ugovora

Nalaz Pozivajući se na ZJN, autoritet za ugovaranje može koristiti postupke pregovaranja bez objavljivanja obaveštenja o ugovoru kada su takvi radovi ili usluge, iako odvojeni od izvršenja prvobitnog ugovora, neophodni za završetak radova.

U sklopu osnovnog ugovora od 3,843,715 €, "Renoviranje Gradskog stadiona u Prištini", MKOS je potpisao aneks ugovora za dodatni rad u iznosu od 381,088 €. Ovo je učinjeno kako bi stadion zadovoljio standarde koje zahteva UEFA za kategoriju IV stadiona. Ovaj aneks je sklopljen, iako je bilo poznato da uz dodatni rad predviđen u ovom aneksu, standardi neće biti postignuti i za tu svrhu će biti potpisan novi ugovor. Osim toga, da bi kompletirao sve radove koje zahteva UEFA za kategoriju IV, MKOS je sklopio ugovor sa procedurama pregovora bez objavljivanja ugovora, u iznosu od 4,471,928€.

Rizik Pregovaračke procedure bez objavljivanja, primenjene u suprotnosti sa uslovima navedenim u ZJN, mogu ugroziti princip efikasnosti, isplativosti, transparentnosti i fer korišćenja javnih sredstava i resursa.

Preporuka 21 Ministar treba da obezbedi da se procedure ugovora bez preuzimanja obaveštenja o ugovoru primenjuju samo u skladu sa uslovima ZJN.

Pitanje 22 – Slabo ostvarenje plana nabavke za kapitalne investicije

Nalaz U planu nabavke predviđeno je potpisivanje 77 ugovora. U planu nabavke uključeni su i projekti koji su preneti na podređene institucije MKOS-a (bez procedura nabavke). Takođe, u ovaj plan uključeni su i projekti za koje je opština razvila procedure nabavke. Ovo se desilo pošto je 2017 godine, ministar doneo odluku da za 57 projekata prenese odgovornost za razvoj procedura u opštinama. Pored toga, MKOS je potpisao pet ugovora u iznosu od 334,428€, koji nisu predviđeni u planu nabavke. Ovo se desilo pošto su u planu nabavki i PIP predviđeni kao jedan jedini projekat (npr. Obnova postojećih gimnazija u Regionalnim centrima).

Rizik Nedostatak realizacije plana nabavke za glavne kapitalne projekte koji su predviđeni i značajne razlike između planiranja i realizacije kapitalnih projekata povećavaju rizik od postizanja ciljeva koje je postavilo Ministarstvo.

Preporuka 22 Ministar treba da obezbedi da priprema plana nabavke prethodi detaljnoj analizi svih faktora koji utiču na njegovo sprovođenje, tako da ne postoje značajna odstupanja između realizovanih ugovora u odnosu na planirane.

3.8 Zajednička pitanja za sve kategorije

U nastavku su zajednička pitanja koja se tiču subvencija i transfera kao i kapitalnih investicija:

Pitanje 23 – Potpisivanje memoranduma o razumevanju

- Nalaz** U skladu sa Uredbom 02/11 o oblastima administrativne odgovornosti Kancelarije premijera i ministarstava, ministar je u nadležnosti da potpiše Memorandum o razumevanju i saradnji u ime institucije. Napomenuli smo da su 2017. godine sve takve sporazume potpisali generalni sekretar (GS).
- Rizik** Potpisivanje sporazuma o razumevanju/saradnji od strane sekretara je u suprotnosti sa propisima i rizicima da trošenje javnog novca nije u skladu sa određenim politikama ministarstva.
- Preporuka 23** Ministar treba da obezbedi da svi sporazumi o razumevanju/saradnji budu potpisani od njega, a ne od strane GS, ili, da ovlasti GS da snosi tu odgovornost.

Pitanje 24 – Ne prijavljivanje kupovina iznad 500€ kod PUK

- Nalaz** MKOS tokom 2017 godine nije izjavio neku kupovinu preko 500 € u PAK-u, iako je to uslov iz Zakona br.03-L-222 o poreskoj administraciji i procedurama (član 47 tačka 3). Pored toga što je zakonski zahtev, MKOS je obavezan za ovu izjavu, s obzirom na to da podređene institucije MKOS-a primenjuju gotovinski način isplate za neke kupovine.
- Rizik** Ne-izjavljivanje kupovine u skladu sa zakonskim zahtevima izlaže MKOS riziku plaćanja fiktivnih računa i istovremeno podleže kaznenim merama predviđenim Kosovskim poreskim zakonodavstvom. Sve ovo može prouzrokovati štetu budžetu i ne postizanje ciljeva ministarstva.
- Preporuka 24** Ministar treba da obezbedi da MKOS poštuje zakonski zahtev u vezi sa izjavama PAK-a, kako bi se izbegla mogućnost plaćanja fiktivnih računa ili eventualnih kazni.

Pitanje 25- Isplate preko Trezora i sudskih kazni

- Nalaz** MKOS je imao troškove u iznosu od 689,571 €, u skladu sa članom 40 - sudskim odlukama i članom 39.2 za privatne izvršitelje. Trezor je izvršio isplate koje je MKOS dugovao prema ekonomskim operaterima, uglavnom zbog nedostatka budžetskih sredstava. Drugi razlog za veliki broj isplata ove prirode leži u činjenici da ne postoji jasna procedura za prijem i evidentiranje faktura na nivou Ministarstva, pošto su iste prihvaćene raspodeljene njenim podređenim institucijama i tom prilikom postoje kašnjenja u njihovoj naplati i plaćanju od strane MKOS-a. Iako su računi bili ne protokolirani i u nekim slučajevima MKOS je prigovorio na neka plaćanja kao neosnovana, Trezor je obavio njihovo izvršenje na osnovu datuma koji je odredio EO.
- Rizik** Nepoštovanje procedura interne kontrole pri primanju računa može dovesti do gubitka računa i stoga MKOS neće imati odgovarajuće i blagovremene informacije u vezi sa prethodnim obavezama. Ovo dovodi do akumulacije starih dugova i ugrožava MKOS da bude predmet neposrednih izvršenja od strane MF-a i sudskih odluka. Isto tako, plaćanja od strane Trezora bez strogo primene zahteva iz člana 39.2 mogu ugroziti plaćanje ne primljenih roba i usluga.
- Preporuka 25** Ministar i direktor trezora treba da obezbede da ne isplate ne primljene fakture pre njihovog protokolisanja u MKOS kao i bez potvrđivanja prijema roba ili usluga.

3.9 Kapitalna i ne kapitalna imovina

Vrednost kapitalne imovine preko 1,000€ u MKOS bila je 23,287,695€. Najveći deo ove imovine (99%) ili ukupna imovina od 23,061,300€ prikazana je kao tekuće investicije. A vrednost imovine ispod 1,000€ koja je prikazana na GFI iznosi 314,290€.

Za detaljnije, referišite se poglavlju 2.1 (Isticanje pitanja).

3.10 Potraživanja

Računi potraživanja MKOS su u 2017 godini iznosili 3,500€. Oni se tiču ne prikupljenih prihoda od zakupnine Arhivske Agencije Kosova koja je pod upravljanjem MKOS od 2017 godine.

Preporuka

Nemamo preporuke u ovoj oblasti.

3.11 Ne izmirene obaveze

Izveštaj ne izmirenih obaveza prema dobavljačima je na kraju 2017 godine je bio u iznosu od 2,262,000€, što je skoro isto kao i prethodne godine. Ove obaveze su prenete za isplatu u 2018 godini. A iznos kontigentnih obaveza koji je prikazan na GFI bio je 157,000€.

Pitanje 26 – Ne potpuno i slabosti u upravljanju obavezama

- Nalaz** Iz računa isplaćenih u 2018 godini (period od januara do marta) koji su bili obaveze iz 2017 godine, utvrdili smo da u izveštaju o obavezama iz 2017. godine nije prikazano 35 faktura u ukupnom iznosu od 80,598 € plaćenih u 2018 godini. Takođe je došlo do prekoračenja zakonskog roka (30 dana) za isplatu obaveza prikazanih u GFI. Takva kašnjenja variraju od 2 do 591 dana odlaganja. To se desilo zato što MKOS nije primenio postupke interne kontrole prilikom primanja računa, jer primljeni računi nisu evidentirani i zabeleženi u knjizi računa, kako to zahteva Finansijska Uredba 01/2013 o potrošnji javnog novca.
- Rizik** Nepotpuni izveštaj o neisplaćenim obavezama i prekoračenju zakonskog roka za plaćanje obaveza može rezultirati gubitkom računa i stoga MKOS neće imati prave i blagovremene informacije u vezi sa prethodnim obavezama, a takođe MKOS može biti predmet direktnih izvršenja od strane MF-a i sudskih odluka.
- Preporuka 26** Ministar treba da obezbedi da se isplata faktura vrši u skladu sa rokovima utvrđenim propisima, a one koje su prekoračile rokove isplate moraju biti pravično predstavljene u izveštaju o obavezi. Neophodno je napraviti plan gde je predviđen budžet i konkretne akcije za postepeno vraćanje akumuliranih dugova.

4 Napredak u sprovođenju preporuka

MKOS je primio naše preporuke revizije za 2016 tokom juna 2017 godine a pripremljen je akcioni plan ta sprovođenje ovih preporuka.

Do kraja naše revizije za 2017 godinu, od 22 datih preporuka u 2016 godini sprovedene su šest preporuke; jedna je u procesu a 15 nisu još uvek nisu adresirane. Takođe iz 2015 godine su prenete i 16 preporuke, koje nisu sprovedene ni ove godine. Dok preporuke iz 2016 godine i prethodni godina nisu sprovedene, nedostaci u značajnim sistemima su nepromenjeni. Za detaljniji opis preporuka i način kako su adresirane pogledajte Dodata II.

Pitanje 27 - Sprovođenje preporuka iz prethodne godine i godine pre nje

Nalaz Zbog kasnije izrade akcionog plana, lošeg upravljanja procesom i nedostatka formalnog praćenja načina implementacije preporuka GR, sproveden je samo deo prošlogodišnjih preporuka i onih iz ranije godine koje su prenete. Nismo primetili da MKOS primenjuje mere odgovornosti za ne sprovođenje preporuka.

Rizik Kontinuirane slabosti menadžerskih kontrola i ostalih kontrola u ključnim finansijskim sistemima, rezultirali su:

- Stalna neefikasnost organizacije i loša praksa upravljanja;
- Isplata u odsustvu izveštaja o radu i neispunjavanje kapitalnih projekata;
- Neuspeh primene uredbe za dodelu i opravdanje subvencija; i
- Nepravilnim plaćanjima za robu i usluge.

Preporuka 27 Ministar treba da obezbedi sprovođenje revidiranog akcionog plana koji određuje vremenske rokove za sprovođenje preporuka Generalnog Revizora (GR) sa identifikovanim odgovornim osobljem, fokusirajući se prvenstveno na najvažnija područja.

5 Dobro upravljanje

Uvod

Dobro upravljanje podrazumeva osnovna načela polaganja odgovornosti, efektivnost kontrola, upravljanje rizicima, nezavisnost unutrašnje revizije, koordinaciju NKR a unutrašnjom revizijom i dobrim upravljanjem javnom imovinom.

Ključna pokazatelj u podršci efektivnog upravljanja je i sprovođenje preporuka revizije jer to pokazuje do koje mere menadžment preduzima radnje za poboljšanje postojećih procesa i kontrola. Nivo ispunjavanja zahteva FUK od strane budžetskih organizacija se nadzire i preko popunjavanja kontrolnih spiskova samo-ocenjivanja koji se popunjavaju od strane svih budžetskih organizacija, a na kraju godine se podnose Ministarstvu Finansija .

Posebne oblasti našeg pregleda u vezi sa dobrim upravljanjem bile su i proces polaganja odgovornosti i upravljanje rizicima, dok su ostale komponente tretirane u okviru gore navedenih poglavlja ili pod-poglavlja ovog izveštaja.

Opšti zaključak o upravljanju

Postoji određeni broj slabosti upravljanja unutar MKOS, posebno u vezi sa polaganjem odgovornosti, upravljanjem rizikom kao i o kvalitetu menadžerskog izveštavanja. Efektivan odgovor prema preporukama revizije kao i delovanje kvalitetnog sistema unutrašnje revizije su uspostavljene. Ako je Komitet revizije bio osnovan, isti nije delovao kako bi obezbedio JUR odgovarajuću nezavisnost delovanja .

Dalje, nadgledanje podređenih institucija ostaje izazov, iako izveštavaju ministarstvo, nemaju dobro finansijsko upravljanje, a njihovi bankovni računi u komercijalnim bankama i dalje funkcionišu bez odobrenja trezora. Kontrole su bile slabe i u upravljanju potrošnjom, posebno u subvencijama i kapitalnim investicijama.

Svim budžetskim organizacijama je potrebno pripremiti i pratiti strateške planove na nivou organizacije. Krajem 2017. godine, MKOS je izradio strateški plan razvoja 2018-2021, ali vlada još nije odobrila da se smatra firmom. Ministarstvo nije uspostavilo ni procedure za identifikaciju, procenu i upravljanje rizikom.

Što se tiče izveštaja o samo-ocenjivanju, MKOS je u roku dostavio Ministarstvu finansija.

5.1 Sistem unutrašnje revizije

Jedinica Unutrašnje Revizije (JUR) deluje sa dva člana osoblja – Direktorom JUR i sa jednim revizorom. JUR je izvršio tri od pet planiranih revizija, a izvršilo je takođe još četiri dodatne revizije na zahtev menadžmenta.

Pitanje 28 – Ne efektivno funkcionisanje Sistema Unutrašnje Revizije

Nalaz	Postoji i niz slabosti u odnosu na trenutne operacije JUR-a, kao:. <ul style="list-style-type: none">• Plan revizije nije bio sveobuhvatan, jer nije pokrivena revizija podređenih institucija;• Direktor JUR-a izveštava kod Generalnog sekretara, a prema zakonu UR i okvirom dobre uprave ovo predstavlja sukob interesa;• Rukovodstvo revidiranih jedinica nije pripremlilo akcione planove za sprovođenje preporuka koje je izdala JUR.
Rizik	Neuspeh uključivanja svih institucija u aktivnosti JUR-a sprečava identifikaciju i sprečavanje grešaka i smanjuje sigurnost pruženu menadžmentu u pogledu efikasnosti ključnih finansijskih kontrola. Izveštavanje direktora JUR-a generalnom sekretaru ugrožava nezavisnost i objektivnost JUR-a i može dovesti do neuspeha u ispunjavanju misije JUR-a. Neuspeh u rešavanju preporuka JUR-a od strane rukovodstva može rezultirati ponavljanjem slabosti i nastavkom neefikasnih postupaka koji mogu završiti sa finansijskim gubicima.
Preporuka 28	Ministar treba da obezbedi dovoljne aktivnosti JUR-a u podređenim institucijama MKOS-a i završetak godišnjeg plana revizije. Treba pregledati linije odgovornosti u okviru ministarstva kako bi JUR izveštavao pred ministra. Trebalo bi takođe preduzeti i pro-aktivne akcije za razmatranje preporuka JUR-a pripremanjem akcionog plana za njihovu implementaciju.

5.2 Menadžersko izveštavanje, polaganje odgovornosti i upravljanje rizikom

Iako je menadžment primenio niz unutrašnjih kontrola da bi obezbedio da sistemi funkcionišu kako treba, primetili smo da su primenjene mere slabe i ne efektivne te da ne omogućuju efektivna i blagovremen odgovor prema identifikovanim operativnim problemima.

Pitanje 29 – Slabosti u menadžerskim kontrolama i upravljanju rizikom

Nalaz Odeljenja MKOS redovno izdaju nedeljne izveštaje, odnosno kvartalne izveštaje za svoj rad, ali izveštaji ne sadrže potpune informacije koje osiguravaju menadžment u vezi svih aktivnosti unutar organizacije i iste se ne razmatraju i uzimaju obzir od višeg menadžmenta kako bi se obezbedila efikasna odgovornost. Sadašnji format njihovih izveštaja, osim aktivnosti i troškova, ne daje dovoljne detalja i objašnjenja o varijansi između potrošnje i budžeta. Nadalje, revizija je identifikovala mnoge nedostatke u upravljanju budžetom od strane podređenih institucija uključujući podizanje gotovine iz banke i gotovinske isplate, što podrazumeva da su kontrole upravljanja bile slabe.

Nadalje, Ministarstvo nije sastavilo registar rizika kako to zahteva FUK. Rukovodstvo je formiralo radnu grupu koja radi na dizajniranju registra rizika, ali ova radna grupa još nije dala konkretne rezultate/akcije.

Rizik Zahtevi za odgovornošću i loše finansijsko izveštavanje, nedostatak efikasnog upravljanja rizikom smanjuju efikasnost finansijskog upravljanja unutar MKOS-a, što rezultira slabostima u procesu budžeta, kao i smanjenju sposobnosti menadžmenta da odgovori na finansijske izazove tokom vremena. Takođe, to smanjuje efekat kontrole budžeta i povećava rizik od nepravilne potrošnje. Shodno tome, ovo može dovesti i do pružanja ne-kvalitetnih usluga.

Preporuka 29 Ministar treba da obezbedi pregled postojećih zahteva za odgovornošću i izveštavanje uspostavljene za podređene institucije, i sprovodi bolje planove za postizanje navedenih ciljeva u razumnom vremenskom periodu. Pored toga, kako bi se smanjio uticaj rizika na prihvatljivim nivoima, MKOS bi trebao sastaviti registar rizika sa svim odgovarajućim merama/akcijama kako bi se stavile pod kontrolu izložene pretnje.

Pitanje 30 – Ne harmonizacija zakona i snošenje odgovornosti bez zakonske osnove

Nalaz Organski zakoni koji regulišu aktivnosti podređenih institucija kulture u MKOS su stari i nikada se ne menjaju, i kao takvi u mnogim slučajevima su u sukobu sa opštim zakonima na osnovu kojih ministarstvo treba da funkcioniše. Direktori ovih institucija izveštavaju odeljenje kulture iako Zakon o državnoj upravi, Pravilnik o standardima organizacije državne uprave i Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta u MKOS jasno definišu da jedine organizacione jedinice koje mogu biti podređene odeljenju, su povezane divizije.

Što se tiče pravnog okvira institucija kulturnog nasleđa, oni nisu regulisani posebnim organskim zakonima, i izveštavaju Odeljenju za kulturno nasleđe u MKOS-u. Njihova aktivnost zasnovana je na Zakonu o kulturnom nasleđu (izuzev Muzeja Kosova, koji se zasniva na Zakonu o kulturnim ustanovama). Prema ovom regulisanju, ove institucije nemaju pravo da imaju budžetske kodove i upravljaju svojim budžetom, već to treba da izvrši ministarstvo. U međuvremenu, primetili smo da ove institucije troše neusklađeno sa postojećom zakonskom regulativom.

Rizik Ne harmonizacija organskih zakona sa opštim zakonima rezultira problemima u upravljanju radom podređenih institucija i ugrožava efikasnost administrativnog i finansijskog upravljanja i stvara neizvesnost u linijama izveštavanja. Takođe, prenos odgovornosti za upravljanje budžetom i potrošnju budžeta u institucijama za kulturno nasleđe može rezultirati izbegavanjem unutrašnjih kontrola i nepravilne potrošnje.

Preporuka 30 Ministar treba odmah pokrenuti postupke za usklađivanje organskog zakonodavstva podređenih institucija sa opštim zakonodavstvom o organizaciji uprave i o upravljanju javnim finansijama. Takođe, upravljanje i trošenje budžeta institucija za kulturno nasleđe treba da obavljaju relevantna odeljenja ministarstva.

Dodatak I: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR

(odlomak od MSVIR 200)

Vrsta mišljenja

147. Revizor treba da izrazi **jedno ne-modifikovano mišljenje revizije ukoliko** se zaključi da su finansijski izveštaji pripremljeni, sa svih materijalnih gledišta u skladu sa važećim finansijskim okvirom.

Ukoliko revizor zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalnih grešaka, revizor treba da izmeni mišljenje revizije na izveštaju revizora u skladu sa odeljkom "Određivanje vrste modifikacije mišljenja revizora".

148. Ukoliko finansijski izveštaji pripremljeni u skladu sa zahtevima okvira prikazivanja, ne postignu pravično prikazivanje, revizor treba da razmotri pitanje sa menadžmentom, i na osnovu zahteva primenljivog okvira finansijskog izveštavanja i načina na koji je to pitanje rešeno, da odredi da li je neophodno da se izmeni mišljenje revizije.

Modifikacije mišljenja revizije na revizorskom izveštaju

151. Revizor treba da modifikuje mišljenje revizije na revizorskom izveštaju ukoliko se zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalno pogrešnih prikazivanja. Revizori mogu dati tri vrste modifikovanih mišljenja revizije: kvalifikovano mišljenje, protivno mišljenje i odricanje od mišljenja.

Određivanje vrste modifikacije koje se čini revizorskom mišljenju

152. Odluka o tome koja vrsta modifikovanog mišljenja je prikladna, zavisi od:

- prirode pitanja koje je dovelo do modifikacije – što podrazumeva, da li su finansijski izveštaji sadrže materijalno pogrešna prikazivanja ili, u slučaju da je bilo nemoguće prikupiti dovoljno odgovarajućih dokaza revizije, mogu sadržati materijalno pogrešna prikazivanja; i
- sud revizora o rasprostranjenosti uticaja ili mogućih uticaja pitanja na finansijskim izveštajima.

153. Revizor treba da izrazi **kvalifikovano mišljenje ukoliko**: (1) nakon dobijanja dovoljno odgovarajućih i prikladnih dokaza revizije, revizor zaključuje da netačne tvrdnje, pojedinačno ili zajednički, su materijalne, ali nisu rasprostranjene, na finansijskim izveštajima; ili (2) revizor nije bio u stanju da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije na osnovu kojih može da podrži jedno mišljenje revizije, ali zaključuje da uticaj na finansijskim izveštajima bilo kojih neotkrivenih netačnih tvrdnji mogu biti materijalne ali ne i rasprostranjene.

154. Revizor treba da izrazi **protivno mišljenje ukoliko**, nakon dobijanja dovoljno odgovarajućih dokaza revizije, revizor zaključuje da netačne tvrdnje, pojedinačno ili zajednički, su materijalne i rasprostranjene na finansijskim izveštajima.

155. Revizor treba da izrazi **odricanje od mišljenja ukoliko**, pošto nije bio u stanju da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije na osnovu kojih može da podrži mišljenje revizije, revizor zaključuje da uticaj na finansijskim izveštajima bilo kojih neotkrivenih netačnih tvrdnji mogu biti materijalne i rasprostranjene. Ukoliko nakon prihvatanja angažovanja, revizor postaje svestan da je menadžment nametnuo ograničenje na delokrug revizije za koju revizor smatra da će verovatno dovesti do potrebe izražavanja kvalifikovanog mišljenja ili odricanje od mišljenja o finansijskim izveštajima, revizor treba da zahteva od menadžmenta da ukloni to ograničenje.

156. Ukoliko revizor daje modifikovano mišljenje, revizor će takođe modifikovati naslov kako bi odgovarao vrsti izraženog mišljenja revizije. MSVIR 1705 pruža dodatna uputstva o specifičnom jezičnom izražavanju koje će se koristiti kada se izdaje mišljenje i kada se opisuje odgovornost revizora. Takođe sadrži ilustrovane primere izveštaja.

Paragrafi Isticanja Pitanja i paragrafi Ostalih Pitanja na revizorskom izveštaju

157. Ukoliko revizor smatra potrebnim da skrene pažnju na pitanje prikazano ili obelodanjeno na finansijskim izveštajima koja je od velikog značaja za njihovo razumevanje finansijskih izveštaja, ali postoje dovoljno prikladnih dokaza da to pitanje nije materijalno pogrešno prikazano na finansijskim izveštajima, revizor će u revizorskom izveštaju uključiti jedan paragraf o Isticanju Pitanja. Isticanje Pitanja se treba odražavati samo na informaciju prikazanu ili obelodanjenu na finansijskim izveštajima.

158. Paragraf o isticanju pitanja treba:

- da se uključi odmah nakon mišljenja revizije;
- da koristi naslov "Isticanje Pitanja" ili neki drugi prikladni naslov;
- da uključi jasnu referencu na pitanje koje se ističe i da naznači gde se mogu naći relevantna obelodanjivanja na finansijskim izveštajima koja u potpunosti opisuju to pitanje; i
- ukazati da revizorsko mišljenje nije modifikovano u odnosu na istaknuto pitanje.

159. Ukoliko revizor smatra neophodnim da komunicira određeno pitanje, osim onih koje su predstavljene ili obelodanjene u finansijskim izveštajima, koja po prosudi revizora je važna za korisniku cilju shvatanja revizije, a pod uslovom da to nije zabranjeno zakonom ili pravilima, treba da se pripremi paragraf sa naslovom "Ostala Pitanja", ili nekim drugim pogodnim naslovom. Ovaj paragraf treba da se pojavi odmah iza mišljenja i nakon svakog pasusa kod Isticanja Pitanja.

Dodatak II: Napredak u sprovođenju preporuka iz prethodne i ranijih godina

Komponenta revizije	Preporuke koje su prenete iz 2015 godine	Sprovedene tokom 2017 godine	U procesu sprovođenja tokom 2017	Ne sprovedene
1.4 Usklađenost za zahtevima za GFI Ostalim zahtevima za izveštavanje	Ministar treba analizirati razloge za mišljenje i Skretanje pažnje u 2015. i da se identifikuju akcije koje su potrebne kako bi se osiguralo fer prezentaciju i stvarno troše i bogatstvo u 2016. godini.			Preporuka nije sprovedena jer su i ove godine ponovljeni isti nalazi.
2.1 Napredak u sprovođenju preporuka iz prethodne godine	Ministar treba osigurati da je akcioni plan se provodi, revidiran, koji precizira rokove za realizaciju preporuka AG sa odgovornim osobljem identifikovani i sa početnim fokusom na najvažnijim područjima. Barijere koje ometaju implementaciju preporuka treba prijaviti ministru i definirati i poduzeti potrebne mere za njihovo rešavanje.			Preporuka nije sprovedena, jer nisu preduzete mere za sprovođenje preporuka uopšte.
2.5.1 Aranžmani odgovornosti	Ministar treba da pokrene reviziju postojećih odgovornosti i izveštavanje zahtevi nameću podređenih institucija, kao i pružiti poboljšanu aranžmane za postizanje specifičnih ciljeva.			Preporuka nije sprovedena jer su isti nalazi identifikovani revizijom 2017 godine.

2.5.2 Upravljanje rizicima	Ministar treba razmotriti izradu novog pristupa upravljanja koji će se baviti potencijalne rizike koji bi mogli omesti postizanje ciljeva Ministarstva. Razvoj potencijalnog registra rizika bi biti prvi korak nakon čega će biti dalje aktivnosti potrebne za upravljanje / ublažavanje te potencijalne rizike.			Preporuka nije sprovedena jer su isti nalazi identifikovani revizijom 2017 godine.
2.5.3 Menadžersko izveštavanje	Ministar treba osigurati da se obavlja pregled kako bi se utvrdilo oblik financijske i operativne izveštavanje višeg menadžmenta, koji je potreban za podršku efikasno upravljanje poslovnim i osigurati da postoji odgovarajuće rešenje do 1. oktobra 2016. godine.			Preporuka nije sprovedena jer su isti nalazi identifikovani revizijom 2017 godine.
2.4 Sistem interne revizije	Ministar treba platiti veću pažnju na sistem interne revizije pružajući stalnu podršku i neophodne za efikasan rad. AC treba više kritički komentar JUR planova (za potvrdu da su bazirane na riziku i pružiti potrebnu upravljanja sigurnošću) i rezultatima interne revizije. Takođe bi trebalo da razmotri radnjama uprava u vezi sa preporukama i implementaciju akcionih planova revizije.			Preporuka nije sprovedena jer su isti nalazi identifikovani revizijom 2017 godine.
3.1 Planiranje i izvršenje budžeta	Ministar treba osigurati da u toku analiza je u toku realizacije budžeta, tako da su se troškovi u skladu sa planom budžeta i svrhu izbegavanja eventualnih nepravilnosti kao rezultat odstupanja od plana. U planiranje kapitalnih investicija treba uzeti u obzir eksterne faktore uticanja.			Preporuka nije sprovedena jer su i ove godine ponovljeni isti nalazi.

3.1.2 Plate i naknade	Ministar treba preispitati identifikovanih slučajeva i poduzeti potrebne mere kako bi se osiguralo da je naknada zarade za osoblje MKOS je sa predviđenim budžeta i u skladu sa njihovim ugovorima. Prekovremeni rad se mora platiti u skladu sa zakonskim normama i jer je potražnja za takvim je odobren i dokazana u dokumentovano obliku rada.			Preporuka nije sprovedena jer su i ove godine ponovljeni isti nalazi.
3.5 Troškovi ne kroz nabavka	Ministar mora osigurati da zaposleni sa ugovorima za posebne usluge se bave samo u slučajevima u kojima postoje specifične zahteve. Ove obaveze treba da se sprovodi u skladu sa Zakonom o obligacionim odnosima. Obaveze za ove usluge ne bi trebao trajati duže od šest meseci, a njihovo plaćanje treba da donese roba i usluga. Dok pozicije karijeru bi trebao biti pokriven stalno zaposlenih u skladu sa Zakonom o državnoj službi, na osnovu redovne procedure javnog konkursa.			Preporuka nije sprovedena jer su i ove godine ponovljeni isti nalazi.
3.5.2 Subvencije i transferi	Ministar treba osigurati da se u slučaju davanja subvencija poštovanje pravila i kriteriji, a ne date subvencije koji nisu u skladu s planom rada i prirode Ministarstva.			Preporuka nije sprovedena jer su i ove godine ponovljeni isti nalazi.

3.5.2 Subvencije i transferi	Ministar treba osigurati da realizaciju projekata subvencionisane prati kontinuirano kako bi se osiguralo poštuju sporazume i izveštavanje o tome korištene sredstava. To bi osiguralo da zacrtanih ciljeva daje takve subvencije su ostvareni.			Preporuka nije sprovedena jer su i ove godine ponovljeni isti nalazi.
3.5.2 Subvencije i transferi	Ministar treba osigurati da subvencioniranih projekata biti predmet redovnog praćenja zvaničnika Ministarstva da osigurati usklađenost sa zahtevima za izveštavanje/ granicama korisnici kako koristiti alate. tamo gde postoji poštuju zahteve vremena i rokova za opravdanje potrošnje treba poduzeti potrebne kaznene mere.			Preporuka nije sprovedena jer su i ove godine ponovljeni isti nalazi.
3.5.2 s Subvencije i transferi	Ministar treba osigurati da realizacija projekata NVO koje finansira Ministarstvo pratiti na redovnoj osnovi kako bi se osiguralo da su namenjene svrhe postiže i troškovi su opravdani relevantne dokaze.			Preporuka nije sprovedena jer su i ove godine ponovljeni isti nalazi.
3.5.2 Subvencije i transferi	Ministar treba blisko sarađuju sa upravnog odbora podređenih institucija u cilju razvoja sveobuhvatnog propis za predanost i plaćanje osoblja za različite projekte, koji bi jasno definirati postupak angažman i kompenzacija. Treba primeniti pojačane kontrole kako bi se osiguralo da se sve naknade eksterne glumaca aktera biti dokumentirani i napravio preko računa u banci.			Preporuka nije sprovedena jer su i ove godine ponovljeni isti nalazi.

3.5.2 Subvencije i transferi	Ministar će postaviti čvršće budžetske kontrole i osigurati da troškovi su u skladu sa svrhom i njihovo planiranje kako bi se osiguralo pravilno trošenje budžet i pravilnu klasifikaciju troškova.			Preporuka nije sprovedena jer su i ove godine ponovljeni isti nalazi.
3.7.2 Tretiranje dugova	Ministar treba osigurati da reviziju procesa obaveze izveštavanja, da odmah procenu duga i preduzmu odgovarajuće mere za poboljšanje stanja struje.			Preporuka nije sprovedena jer su i ove godine ponovljeni isti nalazi.
Komponenta revizije	Preporuke koje su data za 2016 godinu	Sprovedene	U procesu sprovođenja	Ne sprovedene
1.1 Mišljenje Revizija	Ministar treba osigurati da je postalo sveobuhvatnu analizu utvrdili razlozi za kvalifikovano mišljenje i isticanjem pitanja. treba preduzeti korake za rešavanje uzroka sistematski i pragmatičan za uklanjanje grešaka pogrešne klasifikacije, da se izbegne optužbe nepravilne i preciznu procenu kapitalne imovine			Preporuka nije sprovedena jer su i ove godine ponovljeni isti nalazi.
1.2 Usklađenost sa zahtevima GFI i drugim zahtevima izveštavanje	Ministar treba osigurati da su efikasne procese postavljena na potvrdi da je plan priprema GFI 2017 se bavi svim pitanjima koja se odnose na usklađenost. Ovo bi trebalo uključiti pregled nacrt GFI su uprava, sa posebnim fokusom na područja u kojima se identificiraju greške. Izjavu šefa Administrativne i finansijski direktor, a ne To mora biti dostavljena osim nacrt GFI su da su se prijavile sve potrebne provere.	Preporuka je sprovedena, zato što GFI 2017. godine, nije rezultirali greškama.		

2.1. Napretku u sprovođenju preporuka iz prethodne godine	Ministar treba osigurati da se implementira akcioni plan, revidiran, koji precizira rok za implementaciju preporuka revizora General (AG), članovi odgovorno osoblje identifikovani i početnim fokusom na najvažnijim područjima .			Preporuka nije sprovedena jer nisu preduzete mere za sprovođenje preporuka uopšte..
2.2 Upitnik o samo-ocenjivanju i komponentama FUK-a	Ministar treba osigurati da revidirani proces popunjavanje upitnika za samo-ocenjivanje, a radi na otklanjanje nedostataka u pro-aktivno. mehanizam treba naneti potvrditi tačnost upitnika i da obezbedi prateću dokumentaciju.	Preporuka je sprovedena.		
2.3 Specifični pregledi upravljanja	Ministar treba inicirati izradu celokupne strategije institucije i za izradu akcionog plana praćenja ostvarivanja ciljeva uspostavljanjem efikasne funkcije nadzora.		Preporuka je u procesu realizacije, jer je strategija je izrađen, ali još nije odobren od strane Vlade.	
2.3.2 Izveštavanje i odgovornost za upravljanje	Ministar treba osigurati da se pregled obavlja, kako bi se utvrdilo oblik finansijske i operativne izveštavanje višeg menadžmenta, koji je potreban za podršku efikasno upravljanje poslovnim i osigurati da postoji odgovarajuće rešenje.			Preporuka nije sprovedena jer su isti nalazi identifikovani revizijom 2017 godine

2.3.2 Menadžersko Izveštavanje i polaganje odgovornosti	Ministar treba da pokrene reviziju trenutne forme izveštavanja i odgovornost institucija za procenu ranjivosti i utvrditi poboljšanje aranžmana. Osim Ministar treba razgovarati s Ministarstvom finansija i trezora BiH, kao i šefovi podređenih institucija MKOS pronaći odgovarajuće alternative za upravljanje budžetskih sredstava, uključujući i mogućnost da je trenutna bankovnih računa ovlasti trezora.			Preporuka nije sprovedena jer su isti nalazi identifikovani revizijom 2017 godine
2.4 Sistem interne revizije	Da bi se postigla maksimalna korist od aktivnosti interne revizije, Ministar mora osigurati učinkovito funkcioniranje Odbora za reviziju. Odbor za reviziju treba da razmatra kritički planova interne revizije (da se potvrdi da su bazirane na riziku i pružiti potrebnu upravljanja sigurnošću) i rezultatima interne revizije. Takođe treba razmotriti radnje koje menadžmenta u vezi s preporukama revizije.			Preporuka nije sprovedena jer su isti nalazi identifikovani revizijom 2017 godine
3.1.Planiranje i izvršenje budžeta	Ministar treba osigurati da pripremu budžetskih zahteva prethode odgovarajuću analizu svih faktora koji utiču na izvršenje budžeta. Pored poboljšano upravljanje kapitalnim projektima kako bi se osiguralo da su završeni u skladu sa uslovima ugovora i optimalnu kvalitetu. Također treba osigurati da troškovi se obavljati u skladu adekvatnim ekonomskim kodovima, tako da je njihova izveštavanja u GFI biti fer i precizan.			Preporuka nije sprovedena jer su isti nalazi identifikovani revizijom 2017 godine

3.1.2 Plate i naknade	Ministar mora osigurati da zaposleni sa ugovorima za posebne usluge se bave samo u slučajevima u kojima postoje specifične zahteve. Ove obaveze treba provoditi u skladu sa zakonskim odredbama.			Preporuka nije sprovedena jer su isti nalazi identifikovani revizijom 2017 godine
3.1.2 Plate i naknade	Ministar treba preispitati otkrivenih slučajeva i preduzeti mere potrebno kako bi se osiguralo da se plate za naknadu osoblje u skladu s važećim propisima.			Preporuka nije sprovedena jer su isti nalazi identifikovani revizijom 2017 godine
3.1.3 Robe i usluga, kao i komunalije	Ministar treba pokrenuti reviziju ugovora za popravak vozila, kako bi se utvrdilo uzroke kvarova dogodilo. U međuvremenu, treba dodati kontrole upravljanja, kako bi se osiguralo da se automobili stvarno popravljeni i naplate za popravke su napravljeni u skladu s potpisanim ugovorom. Nikakvo plaćanje će se vršiti ukoliko vozila oporavio nisu prihvaćeni od strane ovlaštenih osoba.	Preporuka je sprovedena jer uzorci 2017 nisu rezultirali sličnim nalazima.		
3.1.3 Robe i usluga, kao i komunalije	Ministar će omogućiti pregled u slučaju u pitanju, da se proceniti zakonitost sporazuma i da proceni da li ugovorenih usluga su ekonomični i pružiti vrednost za novac.	Preporuka je sprovedena jer uzorci 2017 nisu rezultirali sličnim nalazima.		

3.1.4 Subvencije i transferi	Ministar treba blisko sarađuju sa upravnim odborima institucija podružnica u cilju razvoja sveobuhvatnog propis za predanost i plaćanje osoblja za različite projekte, koji bi jasno definirati postupak angažman i naknade, dok isplate AI posmatrati u bure. Treba primeniti pojačane kontrole kako bi se osiguralo da se sve naknade eksterne angažovan da bude preko bankovnog računa.			Preporuka nije sprovedena jer su i ove godine ponovljeni isti nalazi
3.1.4 Subvencije i transferi	Ministar treba osigurati da svi memoranduma o razumevanju između Ministarstva i drugih aktera, da uključuje obaveze obe strane, da se opravda i redovno izveštavanje o troškovima. Također treba dodat kontrola za praćenje troškova nastalih od strane federacije.			Preporuka nije sprovedena jer su i ove godine ponovljeni isti nalazi
3.1.4 Subvencije i transferi	Ministar treba osigurati da subvencioniranih projekata prati službenici relevantnih odjela u okviru Ministarstva, kako bi se ispunili zakonske rokove za izveštavanje i opravdati rashode korisnika projekta.			Preporuka nije sprovedena jer su i ove godine ponovljeni isti nalazi.
3.1.4 Subvencije i transferi	Ministar treba da osigura da finansijski podržanih projekata, u početku donose odluke, ugovori, plaćanja zatim razvijaju aktivnosti i nakon aktivnosti opravdati troškove.			Preporuka nije sprovedena jer su i ove godine ponovljeni isti nalazi
3.1.4 Subvencije i transferi	Ministar treba osigurati da se u budućnosti, a ne subvencioniranih projekata bez ispunjavanja kriterija koje je postavio relevantan odsek.	Preporuka je sprovedena jer uzorci 2017 nisu rezultirali sličnim nalazima.		

3.1.5 Kapitalne investicije	Ministar treba osigurati da se primenjuju procedure nabavke u toku realizacije projekata, i pitati AIK upravnog odbora za razvoj politike ili sveobuhvatne smernice za predanost i plaćanje osoblja za različite projekte, što jasno će utvrditi dužnosti, odgovornosti i naknade zaposlenima.			Preporuka nije sprovedena jer su i ove godine ponovljeni isti nalazi
3.1.5 Kapitalne investicije	Ministar treba pokrenuti interni pregled kako bi se utvrdilo zašto isplata dogodilo neostvorena radova. Shodno tome, moramo poduzeti potrebne radnje i pojačane kontrole kako bi se osiguralo da prepoznate slabosti su upućene.	Preporuka implementira od Fizikalnih procedura ispitivanja smo s teretanom u Istok, otkrili smo da su rate plaćene završeni relevantne rad.		
3.2.1 Kapitalna i ne-kapital	Ministar treba osigurati da odbori popis i procenu imovine završe svoj posao i prijave pravovremeno, tako da je menadžment imaju tačne informacije o stvarnom stanju.			Preporuka nije sprovedena jer su i ove godine ponovljeni isti nalazi.
3.3 Ne izmirene obaveze	Ministar, morate napraviti reviziju procesa obaveze izveštavanja, i napraviti obaveze neposredne procene, da preduzme odgovarajuće mere za poboljšanje trenutne situacije.			Preporuka nije sprovedena jer su i ove godine ponovljeni isti nalazi

Dodatak III: Pismo potvrdjivanja

REPUBLIKA E KOSOVËS / REPUBLICA KOSOVA / REPUBLIC OF KOSOVO ZYRA KOMBËTARE E AUDITIMIT NACIONALNA KANCELARIJA REVIZIJE / NATIONAL AUDIT OFFICE			
DATUM PRANUAR / DATE RECEIVED: 25.06.2018			
Agjensia / Org. / Jedra / Org. Unit 03	Shk. / Klasif. / Klasif. Kod / Class. Code 47	Nr. Prot. / Br. Prot. / Prot. No. 1147	Nr. Suprove / Br. Stranice / No. Pages 2

REPUBLIKA E KOSOVËS / REPUBLICA KOSOVA / REPUBLIC OF KOSOVO Qeveria e Kosovës / Vlada Kosova / Government of Kosovo Ministria e Kulturës, Rinisë dhe Sportit / Ministry of Culture, Youth & Sports	
Datimi / Date / Datum 25-06-2018	Prirësit / Signatures
PRISHTINE / PRISTINA / PRISHTINA	

Republika e Kosovës

Republika Kosova - Republic of Kosovo

Qeveria - Vlada - Government

Ministria e Kulturës, Rinisë dhe Sportit / Ministarstvo Kulture, Omaladine i Sporta - Ministry of Culture, Youth & Sports

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me të gjeturat e Auditorit të Përgjithshëm në Raportin e auditimit për vitin 2017 dhe për zbatimin e rekomandimeve

Për: Zyrën Kombëtare të Auditimit

Të nderuar,

Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:

- kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për auditimin e Pasqyrave Financiare të Ministrisë së Kulturës, Rinisë dhe Sportit për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2017 (në tekstin e mëtejshëm "Raporti");
- pajtohem me të gjeturat dhe rekomandimet dhe nuk kam ndonjë koment për përmbajtjen e Raportit; si dhe

- brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t'ju dorëzoj një plan të veprimit për zbatimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për implementimin e tyre.

z. Kujtim Gashi

Ministër - Ministria e Kulturës, Rinisë dhe Sportit

Data: 25 Qershor.2018, Prishtinë,